

rati vodo napeljevati, da je odtekala v Labo. V Königswald in Eulanu je voda odplavila mnogo hiš. V Töplitz-Schönau je istotako povzročena velika škoda. V božjepotem kraju Maria Schön so si prebivalci komaj še rešili življenje.

Dražba konkurzne imovine v Šmarju pri Jelšah. Po sklepu odbora upnikov v konkurzni stvari Kmetijskega in konzumnega društva v Šmarju pri Jelšah se dne 18. t. m., ob 9. uri dopoldne in eventuelno naslednje dni v poslovnih prostorih prezadolženca vrši skupno ali nadrobno javna sodna dražba tirjatev, manufakturnega, špecerijskega in drugega blaga ter oprave. Ogled in dražbeni pogoji so na razpolago pri upravniku konkurza. Najmanjši ponudek je ena tretjina, oziroma 60% nominalne, oziroma sodne cenilne vrednosti. Plačilo takoj, oziroma 10% vadij in ostanek v dveh tedenskih obrokih. — Upravnik konkurza: Notar Jakob Kogej v Šmarju.

Gospodarstvo.

Stanje Ljutomerskih goric. Ljutomer, dne 1. jul. 1927. Toplo vreme v mesecu juniju je na razvoj lesa in grozdja ugodno vplivalo. Trsje je odvetelo razmeroma zelo hitro in mladice se vzpenjajo ponekod že vrh kolja. To je vplivalo nemara tudi na grozdnega sukača, da je pospešil svoje pogubonosno delo, se hitreje poskril in zabubil. Kajti že dne 17. junija n. pr. so bili njegovi zapredki v nekem nasadu belega burgundca, kjer se je škropilo z »Nosprascinom«, skoro vsi prazni, dočim so bili pri šiponu radi poznejšega cvetenja še samo do polovice obljudeni. Pokončevanje grozdnega sukača se je vršilo večidel mehanično, a deloma pa tudi z različnimi strupenimi preparati. Sploh je letošnje leto pri nas zelo bogato na vsakovrstnih preizkusih proti temu ali onemu škodljivcu. Uspehi, oziroma neuspehi teh poskusov se bodo ob primernem času objavili. Peronospora in oidija še ni najti, kar je v očitnem nasprotju s stanjem vinogradov z ozirom na omenjene bolezni v prejšnjih letih. Sam si bo kriv, kdor bo letos imel peronosporo in oidij v svojem vinogradu. Tako gre glas po vinskih goricah. Glasom poročil je bila toča samo v okolici Male Nedelje in sicer dne 5. junija t. l. Bujni les v vinogradih utegne marsikoga zapeljati, da bo prerano vršičkal. To bi imelo posledico, da bi poglata očesa tudi na spodnjem delu rože. S tem bi oškodovali nastavek za prihodnje leto. Rano vršičkanje bi bilo neopravičeno tudi zategadelj, ker se letos ni bati peronospore, ako bo vreme še nadalje manj deževno. Proti toči pa so neprikrasane trte bolj zavarovane, nego prikrašane. Z vršičkanjem (štucanjem) bi bilo dobro počakati vsaj do meseca avgusta. — Vekoslav Štampar.

Važno za davkoplačevalce! V zmislu § 12 zakona z dne 25. X. 1896, drž. zak. št. 220, se objavlja, da je uvrstitev občin pridobinili podvrženih davčnih zavezancev v davčne družbe I. in II. priredbenega okraja Maribor (bivša Štajerska, Koroška in Prekmurje), dalje III. in IV. razreda priredbenih okrajev Maribor mesto, Maribor okolica in Konjice dovršena in da so seznanjeni pripadnikov teh davčnih družb razgrnjeni na vpogled od 16. do vštete 30. julija t. l. pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, soba št. 75. Proti tej uvrstitvi se uvrščeni zoper morebitne pomotne uvrstitve v zmislu § 15 navedenega zakona lahko pritožijo tekom 15 dni, računski dne, ko poteče rok za vpogled, te rej do vštete 14. 8. t. l., pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, odnosno Konjicah. Izvlečki iz plačilnih nalogov o dohodnini za davčno leto 1927 bodo razgrnjeni na vpogled davčnim zavezancem od 16. do vštete 29. julija 1927, med uradnimi urami pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru in sicer za cenilni okraj Maribor mesto v sobi št. 67, za Maribor dežela v sobi št. 72 in za Konjice v sobi št. 74.

Opozorilo dobaviteljem drž. uradov, ustanov itd.! V zmislu nedavnega odloka generalne direkcije davkov je

Potrdilo udeležbe: Vsakdo si mora na Brezjah oskrbeti potrdilo, da se je romanja udeležil. Brez tega potrdila nima pravice do polovične vožnje.

Spored.

Ponedeljek dne 1. avgusta: Po dohodu na Brezje bo ob 10. uri slovesna sv. maša s pridigo. Ob pol 12. uri bo prosvetno zborovanje na prostem z govori:

1. Slomšek vzor katoliškega Slovenca.
2. Varuhi in nasprotniki katoliške prosvete na Slovenskem
3. Naše delo: da širimo Ciril-Metodijsko idejo!

Popoldan je na razpolago za zasebne pobožnosti, porcijunkolske odpustke, spoved. — Kdor pa bi želel, bo lahko napravil izlet na Bled. — Ob 4. uri popoldne blagoslov.

Zvečer: Ob pol osmih slovesne večernice s pridigo in nato rimska procesija z lučicami ter javne molitve za proslavitev Slomška blaženim.

Torek, dne 2. avgusta: Od štirih zjutraj sv. maše in obhajilo vernikov. Ob pol šestih slovesna sv. maša s pridigo. Ob osmih odhod na vlak.

Naše priprave na romanje.

Od 17. do 24. julija se dobijo v vsakem župnem uradu izkaznice za ceno 5 Din. Kdor torej hoče romati, se mora v tem času prijaviti. Župni uradi so naprošeni, da najpozneje dne 25. julija dopoldne oddajo na pošto vse prijave, da vemo potem urediti glede vlakov, ker moramo do 27. julija zvečer najpozneje prijaviti število udeležencev. Vsi zamudniki bi nam v tem oziru napravili nepregledno zmešnjavo! Zato je nemogoče, da bi se ozirali na poznejše prijave. Ako bi v kaki župniji potrebovali več izkaznic, kakor smo jih poslali, naj nam to čim prej sporoče, najpozneje pa tako, da jih lahko še pravočasno pošljemo po pošti, torej pred 24. julijem.

To naše romanje naj poživijo med nami versko zavest in življenje, obenem pa prinesejo novo živahno delovanje v naših društvih v Slomškovem duhu!

Širite Slov. Gospodarja!

Za razvedrilo.

Rešitev uganke: Bogati kmet je imel sedem ovc, reven pa pet. Ako da reven bogatemu eno, ima bogat osem, a reven štiri ovce, torej res še enkrat toliko. Ako pa da bogat revnemu eno, imata pa vsak po šest ovc.

Nove uganke: Katero blago kmetu najbolj nese? — Kaj je to: Kri nosi, kri tlači, pa nima krvi?

Ne norčuj se! Na vlaku so si sedeli nasproti neki redovnik in dva oficirja, ki sta delala opazke. Kar na enkrat sta opazila, da je lezla uš po njegovem rokavu, pa je eden pripomnil: »He, tam-le je pa en dezertar!« In je pokazal na uš. — Redovnik jo je pogledal in jo s prsti brcnil nazaj v oficirja in rekel: »Torej hajdi nazaj k regimentu!« Nato je imel mir. —

Odkritosrčnost. Prijatelj je srečal prijatelja in mu rekel: »Posodi mi 100 Din, sem denarico doma pozabil!« — »Ti jo pa zelo velikokrat pozabiš!« — »Pa saj to nič ne škodi, ko pa itak ni nič v njej!«

Red mora biti. Zena: »Včeraj si bil pa zopet v redu pijan!« Mož: »Vidiš, tako je prav! Jaz vedno pravim: Red mora biti!«

priložiti vsaki fakturi, ki presega svoto 1000 Din, potrdilo o plačanem davku. Brez tega potrdila se računi ne sprejemajo, odnosno ne izplačajo. To naj dobavitelji pri fakturiranju blaga, dobavljenega državi potom direktnega nakupa, tedaj brez licitacij, v lastnem interesu vpoštevajo!

Opozorjate se, da pregledate Vaše zavarovanje, ako nimate morda svojih stvari previsoko zavarovanih, ker vam po določbah zavarovalnega zakona sme zavarovalnica v slučaju požarne škode izplačati le toliko odškodnine, kolikor je poslopje na dan požara vredno.

Ljutomer. Sadjarska in vrtnarska podružnica v Ljutomeru kupi več vagonov lepega sadja vseh vrst, tudi ranga. Vsa pojasnila se dobe pri načelniku podružnice gosp. Zacherlu v Ljutomeru.

Mariborski trg dne 9. julija 1927. Trg je bil posebno s sadjem in zelenjavo vsake vrste prav dobro preskrbljen in tudi izredno dobro obiskan, ker so cene od pretečenega tedna splošno padle, cene pri mesnih izdelkih se niso izpremenile, samo slanina se je podražila za 50 para pri kg. 16 slaninarjev je pripeljalo 28 zaklanih svinj na trg, cene so bile običajne po 15 do 27 Din za 1 kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile piščancem 10 do 20 Din, večjim 25 do 30 Din, kokošem 30 do 50 Din, racam in gosem mladim 20 do 50 Din, starim 45 do 75 Din, puranom 80 do 125 Din, domačim zajcem 10 do 25 Din, grlicam 35 Din, kanarčkom 50 do 200 Din, jagnjetom 125 do 150 Din, kozličem 75 do 100 Din komad, 1 jež 20 Din. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice: krompirja in zelenjave je bilo 13 vozov, črešnje in drugega sadja pa 12 vozov na trgu. Cene so bile: krompirju 1.25 do 1.50 Din, letošnjemu 3 Din, fižolu v stročju 10 Din, solati 3 do 6 Din, čebuli 4 do 5 Din, česnu 10 do 15 Din, maslu 36 do 38 Din, kuhanemu 38 do 40 Din, čajnemu 45 do 50 Din za 1 kg, grahu 8 Din za liter, karfiolu 3 do 8 Din, kumarcam 2 do 7 Din, papriki 1 do 2 Din, glavni solati 1 do 3 Din, zeljnatim glavam 3 do 6 Din komad; mleku 2 do 2.50 Din, smetani 12 do 14 Din, oljčnemu olju 28 do 36 Din, bučnemu olju 15 do 18 Din liter; sirčku 1 do 8 Din hlebček; jajcam 1.25 do 1.50 Din komad. Sadju: jabolkom 20 Din, letošnjim 10 do 12 Din, hruškam 4 do 8 Din, breskvam 20 Din, figam 20 Din, suhim figam 10 Din, marelicam 18 Din, ringletom 8 Din kg, jagodam 12 Din, borovnicam 2.50, malinam 8 Din liter (vse vrste sadja so na Aleksandrovi ceste ceneje!). Cvetlice 0.50 do 8 Din, z lonci vred 15 do 50 Din komad. — Lončena in lesena roba 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 5 Din, leseae grablje 6 do 8 Din, vile za seno 8 do 10 Din, cepci 10 Din, držala za motike in sekire 6 do 10 Din, leseni ročni vozički 150 do 300 Din komad. — Seno in slama: V sredo, dne 6. t. m. je bilo 21 vozov sena in 2 voza slame, v soboto, dne 9. t. m. pa 15 vozov sena in 3 vozovi slame na trgu. Cene so bile senu 45 do 75 Din, slami pa 25 do 35 Din za 100 kg, slami tudi 1.25 do 1.50 Din za snop.

Pisma iz domačih krajev.

Maribor. Pred tedni je poročal »Gospodar«, da je padel z železniškega tira pri Lajtersbergu v globok jarek 6-letni sinko sodarskega mojstra g. Tišlerja. Takoj po padcu so mislili zdravniki, da bo fantek okreval, a je v petek dopoldne nenadoma umrl. — V četrtek popoldne je zahtevala Drava v Mariboru smrtno žrtev. Na peščeni sipini v Melju so se kopal otroci, med temi tudi 14letna Roza Novak. Deklica ni znala plavati in je zašla predaleč v deroči tok. Voda jo je izpodnesla in jo odnesla proti sredini. Na obupne klice so prihitali ljudje, eden je celo pomolil lesen drog, da bi se ga oprijela, a že ni šlo več. Izginila je v valovih in ko so jo čez nekaj časa vendar le potegnili iz vode, je bila že mrtva.

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo, dne 10. t. m., po sveti maši, smo spremenili k večnemu počitku 66letnega posestnika Jožefa Petek na jako slovesen način, kakor redkokedaj katerega. Vsa župnija, ki je bila pri sv. maši, se je skoraj polnoštevilno udeležila pogreba ter izkazala mozu-poštenjaku zadnjo čast, moleč glasno za blagor njegove duše. Pokojni Petek Jožef je prišel iz Prlekije s svojo družino, kupil na Vrtičah lepo posestvo in je tam dobro gospodaril. Letošnjo spomlad se ga je lotila vodenika, revež je vedno bolj hiral. Težko mu je bilo, da ni mogel več v cerkev, in zadnje mesece ni mogel več ležati, sedel je v postelji tedne in tedne. Kakor je v življenju rad Jezusa sprejemal, mu je

LETNA OKASIONSKA PRODAJA

75:-

168:-

Humanik

tudi ljubi Jezus pozneje bogato poplačal ter ga je zadnje dni kar dvakrat sprejel z izredno pobožnostjo kot poslednjo popotnico v večno življenje. Ločili smo se s solzami v ljubem Jezusu v nebesih! Saj je zadnje dneve posebno od prvega petka naprej vedno z roko mahal, kakor da hoče naprej. Vprašali so ga, zakaj z roko giba, pa pravi: »V nebesa, v nebesa gremo!« Rajni Petek, kot pristna prleška korenina stal je vedno trdno v vrstah SLS, pod zastavo Kristusovo, ter je bil velik prijatelj duhovnikov in tudi star naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Dragi oče, odpočijte si od svojega truda, božje Srce Jezusovo bodi Vaše večno plačilo! Od žalosti potrti materi in pridnim otrokom pa naše najglobokejše sožalje!

Sv. Ana v Slov. gor. Pri nas imamo vedno kaj novic, zakaj bi jih ne izvedeli vsi bralci našega »Slovenskega Gospodarja«? — Dne 20. junija je stopila v zakonski stan naša dobra in vstrajna družbenica ter igralca našega odra Milika Žižek, hči našega odbornika kat. pol. društva Andr. Žižeka na Ščavnici. Podala se je v težki stan kot zvesta Marijina hčerka ter bo delila usodo novega življenja z dobrim mladeničem Jožefom Valner na Ščavnici, župnija Sv. Benedikt. Da bi bilo srečno! — Redko slovesnost smo obhajali na praznik sv. Petra in Pavla, ko smo prenesli od kat. prosvetnega doma v cerkev kipa sv. Srca Jezusovega in Srca Marijinega. Med udarjanjem zvonov se je pomikal krasen spreved, noseč svete podobe. Marijina družba, Mladeniška zveza, Dekliška zveza, Orli, Orlice in odborniki ter člani Katoliškega prosvetnega društva so se udeležili korporativno spreveda. Krasno je bilo videti našo MZ, ko je korakala s podobo sv. Srca Jezusovega med častno stražo naših Orlov, ki so prvič nastopili v krojih. Tako tudi je Marijina družba ob častnem spremstvu Orlic, ki so korakale ob straneh sv. Srca Marijinega, napravila tako krasen vtis, da so ljudje s solznimi očmi zasledovali premikanje spreveda. Še lepše pa je bilo to, da so vse mladinske organizacije pristopile k mizi Gospodovi, nato pa se posvetile presv. Sreem, kakor tudi oba gospoda darovalca. Podobe sta poklonila obče spoštovana kmeta g. Žižek Andrej na Ščavnici, in g. Majerič Franc na Krembergu. Blagima darovalcema naj poplačata sveti Srce s svojim obilnim blagoslovom. Blagoslovil je podobni bivši župnik vlč. g. Franc Letonja, po kojega zaslugi se je veliko lepega in dobrega storilo. Zato mu kličemo tukaj: Tudi vam naj sveti Srce, katerim ste nas priporočili, blagoslavlja pota! — Anovčani.

Sv. Lenart v Slov. gor. Pred približno 60 leti je bil v Šetarjevi posestnik Ješovnik, ki je imel tudi mlin v Lormanju ob Pesnici, ki je sedaj last g. Franca Salamuna. Ješovnik je bil na slabem glasu, zbirali so se pri njem različni sumljivi ljudje. Govorilo se je, da ima Ješovnik različna hudodelstva na vesti. Ljudje so se tako bali njegove bližine, da so ponoči rajši šli kje drugod, kakor skozi dvoiršče njegovega mlina v Lormanju. A pravih dokazov za njegovo krivdo ni bilo in tako je ušel roki pravice. — Dne 6. t. m. je dal sedanji lastnik mlina zaradi popravila zajeza napraviti v svrhu odvoda Pesnice tik za mlinom rov. Pri tej priliki so našli delavci kup kamenja skrbno zloženega, da je tvorilo celo plast. Pod tem kamenjem pa so izkopali človeške kosti, posebno dele rok, glave ni bilo najti. Očividno je bil tu pokopan človek, ki je moral umreti nasilne smrti v Ješovnikovem mlinu.

Sv. Benedikt v Slov. gor. V noči od nedelje na ponedeljek, dne 4. julija je v Oseku pogorel posestnik Matej Plohl zaveden in delaven naš somišljenik. Ogenj je izbruhnil okrog pol 12. ure v noči. Posestnik je sam hodil buditi sosedov, ki so bili v najboljšem spanju. Ker ni bilo o pravem času pomoči, gasilci od Sv. Trojice tudi niso prišli, čeravno so bili pravočasno obveščeni, je vse zgorelo, dve breji kravi, vse svinje in vse zrnje, tako da je posestnik v največji stiski. Škode ima do 100.000 Din, zavarovalnica pa je komaj 1500 Din. Kdo je zažgal? Še ni dognano. Dva potepuha sta najbrž kriva požara, ki so ju ljudje videli bežati od hiše in sta nameravala v bližini krašt. Usmiljeni ljudje, pomagajte radi ubogemu pogorelcu!

Sv. Trojica v Slov. gor. Pri nas se vrši v nedeljo, dne 31. t. m., velik versko-obnovitveni shod za moše, ki pridejo v procesijah ta dan k pozni službi božji. Pridigoval bode možem profesor dr. Jeraj iz Maribora. Takoj po službi božji na prostoru pri samostanu slavnostno zborovanje za moše, na katerem nastopijo odlični govorniki. Popoldne po večernicah pa priredi lenarško pevsko okrožje svojo prvo pevsko prireditev. Sodelujejo pevski zbori od Sv. Antona,

Sv. Benedikta in Sv. Jurija v Slov. gor. Vsak zbor zapoje sam dve pesmi, skupno vsi zbori tudi dve. Može Slovenskih gor, v nedeljo, dne 31. julija, vsi k Sv. Trojici! Vsi ljubitelji lepega umetnega petja pa isti dan popoldan na pevsko slavnost! Ziva beseda in krasna naša pesem naj nas vsestranski pozivita! Na veselo svidenje!

Sv. Lovrene v Slov. gor. Dobro je uspela lepa igra »Cvetina Borogradska«. Solze v obeh občinstva ter njihovo zadovoljstvo nad lepimi prizori je priča, da so igralci dobro rešili vloge. Splošna želja pa je, da bi se ta vzgojna in poučna igra še ponovila. — Za volitve v septembru pa že sedaj sklenimo in delajmo, da bodo šli vsi do zadnjega na volišče. Bele vrane naj bodo med našimi možmi in fanti tisti, ki bi vrgli kroglico v nasprotno skrnjico!

Sv. Barbara v Haložah. Tridnevica pri Sv. Ani tik Borla se letos obhaja v nedeljo dne 24., ponedeljek, dne 25. in torek, dne 26. julija. Vsak dan bo več sv. maš, pridig, tudi bodo spovedniki romarjem na razpolago. Na svidenje od blizu in daleč v slikovitih Haložah!

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Dne 29. junija je po dolgi boleznii umrla blaga mati Marija Grudnik, p. d. Zavratinca. Bila je globokoverna in skrbna mati ter velika dobrotnica revežev. Svoje otroke je vzgojila v pravem verskem duhu; njeni sinovi so vneti delavci pri orlovskem odseku in prosvetnem društvu. Velika udeležba pri pogrebu je pričala, kako je bila priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Ob grobu ji je zapel moški zbor ganljivo nagrobnico. Dobri materi bodi Bog plačnik! Težko prizadeti družini pa naše odkritosrčno sožalje!

Sv. Peter v Savinjski dolini. Javljamo, da je zadevo na pada na gđc. Novak Franjo, učiteljico v Št. Petru, s strani g. Rebernika, poštarja istotam, razčistilo sodišče.

Pameče. Letošnji glavni shod pri Sv. Ani v Pamečah se vrši dne 25. in 26. julija, v ponedeljek in torek. Vsi častilci sv. Ane, bližnji in daljni, ste najlepše povabljeni, da počastite njo, ki je mati matere našega Odrašenika. Bode dvoje sv. opravil, vsaj tri sv. maše dnevno. Preskrbljeno bode tudi za telesno okrepčilo. — Naročen je že novi zvon, za katerega je pobiral prispevke neutrudljivi cerkveni ključar Uršej, in upanje je, da bo dne 21. avgusta, če ne boče kake posebne zapreke, že tudi pel v zvoniku. Vsi dobrotniki, ki so kaj obljubili, se lepo prosijo, da čimpreje izročijo svoje prispevke; naj jim sv. Ana s svojo priprošnjo pri Bogu obilno poplača!

Šoštanj. Naše mesto zadnji čas hitreje napreduje, zlasti se veliko zida. V novi stanovanjski hiši, ki jo je zgradila občina, že stanuje pet uradniških družin. Poleg te stavbe se pa gradi cela vrsta novih zasebnih hiš. Dozidek k stari osnovni šoli, ki je lani obhajala svojo 40letnico, bode tudi v kratkem gotov in bo potem imelo vseh 10 razredov prostora v eni stavbi. Meščanska šola se bo letošnjo jesen izpopolnila s četrtim razredom in bo imela sama vso bivšo nemško šolo. Z zunanjimi šolami v Topolšici in Ravnah imamo pri nas skupaj 16 šolskih razredov in blizu 700 šolobiskujočih otrok. — Najbolj živahno pa je v Šoštanju društveno delovanje. Saj imajo svoje društvene domove: Nemci, Sokoli, socialisti in naš veličasten Slomškov dom, ki presega vse po legi in velikosti. Kdor bi si ga rad ogle-

dal, se mu nudi ugodna prilika letos v nedeljo, dne 31. julija, ko priredi Savinjsko orlovsko okrožje pri nas velik orlovski nastop. Marsikomu je bilo žal leta 1923, ko je slišal o čudovito lepem orlovskem dnevu v Šoštanju, da se ga ni udeležil. Zato naj pa letos ne ostane nobeden prijatelj naše orlovske mladine ta dan doma. Zadnji julij mora biti velik praznik za vse zavedno katoliško ljudstvo Šalške in Savinjske doline, ki se zbere ob svojih najboljših in najljubših v Šoštanju.

Teharje. Znamenita in zgodovinska, dobro poznana širom Slovenije romarska cerkev sv. Ane na priljubljenem griču nad Teharjem, iz katerega pogled je krasen na celo Savinjsko dolino in planine, je bila že v skrajni potrebi za popravilo, kar se je to leto tudi zgodilo. Zunanjsčina cerkve je temeljito popravljena, oziroma obnovljena, da izgleda sedaj cerkev, kot da bi bila nova. Daleč naokrog se blišči ob solnčnem sijaju nje belota, da človeka kar vzradosti, ako se ozre na ta grič. — Romarji častilci sv. Ane se obveščate, da se god sv. Ane obhaja v nedeljo, dne 31. julija, to leto radi prenovitve cerkve še posebno na slovesen način. Dne 24. julija t. l. je lepa nedelja pri sv. Ani in se vrši ob lepem vremenu procesija z najsvetejšim. Dne 26. julija t. l., na god sv. Ane, se pa vrši veliki živinski in kramarski sejem, kateri je v občini eden izmed največjih v letu in se bo tudi ta dan dopoldne opravljala služba božja pri sv. Ani. Nudi se vam prilika vsem, da obiščete sv. Ano ob imenovanih dneh kar v najobilnejšem številu!

MALA OZNANILA.
V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vposlijo tudi v znakah. Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znakma za odgovor.

DOCENT DR. IVAN MATKO
Maribor, Slovenska ulica 4
NE ORDINIRA
od 11. julija do 1. avgusta t. l.

NAZNANILO
FRIDERIK TOPOLSEK trgovec v Konjicah naznanjam cenj. občinstvu, da sem starodavno trgovino **M. Ogorevc** v Konjicah prevzel in hočem nje dobro ime v polni meri vzdrževati. 919

Če bi kdo kaj vedel o Lovrencu Mesarič, roj. 1883, kateri se po greša od bitke 4. sept. 1914 pri Grodeku v Galiciji, se prosim, da naj to naznani proti povrnitvi vseh stroškov Magdaleni Mesarič v Jelovcu pri Makolah. 927

Uprava posestva grofa Herberstein-a v Ptuj odda v zakup ribolov v reki Pesnici in potoka Rogoznica, potem v malih postranskih potočkih za čas od 1. avg. 1927—31. jul. 1930.

Pismene ponudbe je vposlati za določene razdelke in meje potokov do dne 25. julija 1927, do 9. ure predpoldne v pisarno uprave veleposestva, kjer se lahko ponudniki vpoznajo z natančnejšimi pogoji. Uprava si pridržuje pravico, da odda ribolov brez ozira na višino ponudbe. 906

Klobuke, slamnike, majice, sandale itd., kupite najceneje pri Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2. Radi prezidave izredno nizke cene! 868

Nogavice in druge pletenine izdeluje po najnižjih cenah ter daje pouk v pletanju Strojno pletarstvo N. Groeger, Ormož ob Dravi. 801

Pol zastanj dobite letne turške in bele ženske robe, kakor tudi vsakovrstno manufakturno blago pri J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17. 841

Gonilne jermene za žage, mlince, mlatilnice itd. priporoča Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 787 1—10

Kovček in potne torbice vseh vrst in velikosti najceneje pri Ivanu Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 788 1—10

Zastopnike in zastopnice za prodajo srečk na obroke išče Bančna postovalnica Bežjak v Mariboru, Gosposka ulica 25. 684

Iščem pridnega viničarja s 4 do 5 delavnimi močmi. Kamnica 49, Josip Sušlerič. 887

Na jesen sprejem vsestransko sposobnega viničarja z 5 del. močmi. Fontana, Rošpah 159, p. Maribor. 911

Gaterist, popolnoma izvežban, z večletno prakso, třezen, sprejme se pri: Lesni industriji, Maribor, Koroška cesta 46. 940

Učence v trgovino z mešanim blagom se takoj sprejme. Mora biti iz poštene hiše in zdrav. Kateri obvlada nekoliko nemščine, ima prednost. Slavko Geratič, trgovec, Sv. Lovrenc na Poh. 930

Išče se viničar, oženjen, vstop takoj ali po dogovoru. Vpraša se pri Ferdinand Jamnik, Hmelarna, Budina pri Ptuj. 915

Mlinarski učenec, priden in močan, se sprejme takoj proti mesečnemu plačilu 200 Din pri Iv. Bežjaku, tvornica olja, Fram. 923

Sprejme se 14letna deklica v fino družino; dobi izobrazbo. Pisma pod študi kot lastna na upravo »Gospodarja«. 916

V najem se da hiša, zelo pripravna za trgovino. Kje? Pove uprava lista. 922

Večje posestvo pri Ptuj išče pridnega, poštenega, v vseh panogah kmetijstva verziranega šafarja, posebno za živinorejo in poljedelstvo. Pogoji: mora biti oženjen ekonom in iz ptujskega okraja doma. Prošnje naj se pošljejo na Slov. Gospodarja. Plačilo po dogovoru. 883

Prodaj malo posestvo z novim gospodarskim poslopjem; so 4 njive, pašnik, gozd in lep sadonosnik. Sirovnik Martin, Zgor. nji Hajdin, Ptuj. 931

Skrben viničar s 4—5 delavnimi ljudmi, s svojimi kravami bo sprejel v jeseni. Prijavlja se naj do 25. julija pri oskrbništvu Twickeljevega posestva v Krčevini pri Mariboru. 937

Prodaj se omara, predalčnik (Schubladkasten), 2 mizi in razno orodje. Brežna cesta št. 29, Studenci pri Mariboru. 925

Lesna kovinarska zadruga Strnišče pri Ptuj prodaj srednjo blagajno, 1 omaro za akte ter 4 ölsrnlampe. 939

Rodovito posestvo blizu farne cerkve, dobro uro od Maribora odaljeno, 3 njive, sadonosnik, travnikov za 5 glav živine, zidana hiša, hlevi, se za 80.000 D prodaj. Naslov v upravo. 932

Prodaj lepo posestvo; obsega rodovite njive, travnik, gozd in sadonosnik; poslopja so zidana. Slugič Jožef, Dobrenje, Sp. Sv. Kungota. 924

Dva »Singer« šivalna stroja z okroglim čolničkom, krojaški in čevljarski, po 1250 D, orglje za učenje kanarčkov 200 D; domači mlin na ročni pogon 300 Din, prodaj radi pomanjkanja prostora takoj: Kračun, Poljčane. 934

Prodaj lepo posestvo; meri 3 orale; leži 20 minut od Maribora. Vešner Karl, Krčevina 55, pošta Maribor. 918

Notranji ustroj mline z 28colni mi kamni, remenski pogon, se prodaj. Pojasnila pri Josipu Grosek, Zbelovo-Loče. 929

Prodaj: Benzin-motor za dve konjski sili, še skoraj nov; nadalje fabrični dober mlin na 4 sita z dobrimi kamni; gonijo ga tri osebe ali motor. — Prodaj tudi lepo posestvo, ki meri 3½ orala. Cena se izve pri Pajek Andreju, Zasavci 37, Sv. Miklavž pri Ormožu. 935

TOVARNA STROJEV IN LIVARNA ŽELEZA
J. PFEIFER ml., Hoče pri Mariboru

Izdeluje mlatilnice za roko, vrtelj in motorno moč, vrtelji za 1 in 2 konja, vejalnice, slamoceznice, sadne mlince, brane za travnike, reporeznice, ko-ruznobnice, itd. — Popravilo vseh strojev in motorjev, vse hitine iz železa in kovine. 773

Kot specialiteto: Žel. opremo za žage venecijanerce, cirkular žage, transmisije, mlince in vodne turbine.

nepoznam nikake utrujenosti ker vedno nosim Palma pete!

Krekova posojilnica v Mariboru
reg. zadr. z neomej. zav.
Meljska cesta 10
sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu oseb. poroštvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost. 779

Občni zbor Hranilnice in posojilnice r. z. z. n. z. na Polzeli
se bo vršil dne 24. julija 1927 predpoldne v prostorih Hranilnice in posojilnice. — Začetek točno ob pol 8. uri.
Dnevni red:
1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev rač. zaključka za leto 1926.
4. Volitev enega člana v načelstvo, in nadzorstvo.
5. Slučajnosti.
NAČELSTVO. 936

OTVORITEV!
V četrtek, dne 14. julija 1927
se otvori po izvršeni prezidavi v Mariboru, Pod mostom 11, poleg državnega mosta
brezalkoholna - jedilna restavracija
z zajuterkalniciami ter točarno brezkofeinske kave »Hag«.
— Abonenti dobijo vsaki mesec dva obeda in dve večerji ter še vrhu tega kruh in namizno pijačo k vsaki jedi brezplačno. — Cene so zmerne. — Jamči se za prvovrstno kuhinjo in izgledno snago. — Prijave abonentov se že sedaj sprejemajo. 928

NAZNANILO

Dovoljujem si cenj. občinstvo opozoriti na moje novo ustanovljeno podjetje **drogerijo in fotomanufakturno katero sem otvoril v četrtek, dne 7. julija 1927**

V moji praksi kakor tudi v višji strokovni šoli sem si pridobil toliko znanja, da mi bo mogoče v vseh vprašanjih in zahtevah moje stroke uspešno svetovati in ustreči.

Prizadeval si bom nuditi vedno blago: **droge, kemikalije, parfumerije, ali fotogr. potreščine** najboljše kakovosti, obenem pa tudi po zmernih cenah.

Zagotavljam Vam dobro in vestno postrežbo ter se priporočam z odlič. spoštovanjem **Drogerija, kozmetič. laboratorij in fotomanufakturna**

M. VRABIČ - MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 13
938

Ljutomer. Vinarski tečaj se je vršil v Ljutomeru dne 12. junija t. l. Zanimanje za to prirediteljev je bilo veliko. Nad 150 vinogradnikov in viničarjev se je zbralo v dvorani Katoliškega doma, da čuje nasvete vinarskih strokovnjakov za od pomoč v sedanem kritičnem času. Predpoldanska predavanja je prevzel na željo prirediteljev direktor srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru in urednik »Naših goric«, g. Andrej Zmavc iz Maribora. V svojih temeljnih izjavah je opisal najhujšega škodljivca vinske trte v tej dobi, grozdnega sukača, ki je nastopil letos ponekod uprav katastrofalno. Zalotil nas je v času, ko še nismo nanj pripravljani. — Popoldanski del tečaja je vodil tukajšnji sreski ekonom g. Vekoslav Štampar v vinogradu Marije Peklar v Rinčetu. Tu se je praktično pokazal mehanični način zatiranja omenjenega škodljivca. Pri tej priliki so se obravnavala tudi poletna opravila v vinogradu, ter je predavatelj opozarjal zlasti na kvarne posledice nepravilnega postopanja ob pletvi in vrščenju. So to opravila, ki posegajo globoko v življenjske funkcije trsa tekom leta in od katerih je tudi v precejšnji meri odvisen bo-ložni nastavek. Pletev naj se ne vrši prepozno, vrščenje pa ne prerano. Prekratko kolje ne sme biti vzrok, da bi vršiče prerano prikrajšali. Pravilo naj velja, da trsje v poletni rasti po možnosti pospešujemo, a ne oviramo. — Tečaj je rodil obilne sadove. To se je poznalo po tem, da so mnogi začeli z grozdnim sukačem najrditejšo borbo. Obema predavateljema, kakor tudi načelnistu tukajšnje vinarske zadruge, ki je delila brošuro o grozdnem sukaču udeležencem tečaja brezplačno, bodi za trud in požrtvovalnost iskrena zahvala!

Cirknica. S sejmim sklepom odbora občine Cirknica z dne 4. t. m. je bil okrajni glavar in vladni svetnik g. dr. Marko Ipavic (Maribor levi breg) imenovan častnim občanom. Čestitamo!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Sreča vas išče v nedeljo, dne 17. t. m. Prostovoljno gasilno društvo Slaptinci priredi veliko javno tombolo na prostoru g. Pergerja, na kateri morate v srečnem slučaju dobiti samo za 5 Din moderno pohištvo iz trdega lesa, 1 drvarnico, 1 posteljo, več miz in stolov, vse iz trdega lesa, kuhinjsko omarico, plug s koleskami, moško in žensko obleko, boks kožo, podplate, šoljne ter raznih dobitkov v vrednosti 50.000 Din. Kdor hoče biti deležen sreče, naj si pravočasno priskrbi karte, kateri se dobijo v predprodaji v trgovinah pri Sv. Juriju, v trgovini Lovrenčič pri Sv. Križu in v trgovini Sever v Ivanjeh. Začetek popoldne takoj po večernicah. Svira domača društvena godba na pihala. K prav obilni udeležbi vabi — odbor gasilnega društva.

Sv. Krištof pri Laškem. Pod tem naslovom je nekdo dal priobčiti v »Domovini« št. 26, notico, ki se z neresnico bavi z mojo osebo. Ni res, da sem na inicijativo sedanjega gerenta okrajnega zastopa obljubil 60.000 Din iz blagajne občine Sv. Krištof za zgradbo vodovoda v Šmarjeti. Res pa je, da me je ob priliki vodopadne razprave v Šmarjeti za vodovod trga Laško, sreski poglavar v Laškem g. Pinkava nagovarjal, da naj občina Sv. Krištof prispeva iz svoje blagajne navedeno svoto in bi s tem dobila vas Šmarjeta vo-ld vod. Zaradi tega sem na željo g. poglavarja sklical sejo občinskega odbora, kateri pa je predlog zavrnil. — Josip Sluga, župan.

Srebrnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Bogastvo, lepoto krije zemlja dežele južnoštajerske, posebno še do sedaj od prometa oddaljeni ter od strokovnjakov neraziskani kraji ob Sotli. V okraju vasi Srebrnik, občina Sv. Peter pod Sv. Goro je lansko leto med plazovi našel posestnik F. J. neko posebno vrsto rude, ki tvori zmes dvoje vrste sestavin. Ruda je trda, da reže šipo, barve je po večini srebrno-sivkaste, vmes so svetlo-rumene pike, slične mesingaste barve. V okraju vasi Ples je tik za kolovozom mali prostor, na katerem, če še tako velik sneg zapade, je ondi vedno brez snega. V zemljo je med skalovjem vijugasta

razpoklina, iz katere puhti poleti in pozimi iopla sapica. Niže dol se nahaja plitvo v zemlji okrog 20 cm debela žila, neke posebne vrste rude v kosih, kakor gramoz; barve je rujave kakor železo, ki je že delj časa v zemlji; če rudo pretolčemo, je v sredini votla, z isto barvo kot zunaj. V krožku je pol cm debela žila, sestavine ter barve starega železa. Malo v stran v istem okraju je po vrsti tja dol proti Sotli več okrog 4 m premera takozvanih pogrezilnih jam, to je, da se na dotičnih prostorih zemlja nekam pogreze, ter morajo ondotni posestniki dotične prostore od leta do leta zasipavati. V isti smeri je posestnik pri izkopavanju kamenja odgrnil veliko ploščo, pod njo je 50 cm širok ter neznano kako globok prepad. Ploščo je dejal nazaj ter dotično mesto zagrnil. Malo v stransko smer je ob vznožju dotičnega hriba ob Sotli luknja, iz katere ob suhem poletnem času puhti posebno mrzla sapa. Ob deževnem vremenu pa močno žubori ven voda ter pri tem prinaša s saboj koščke že omenjene železne rude ter prvovrstnega premoga, katerega se v dotičnem okraju mnogo nahaja. Umestno bi bilo, ko bi strokovni raziskovalci rudnin ter drugi strokovnjaki dotične kraje ob Sotli temeljito preiskali. — Anton Gubina.

Planšarstvo in kmetijstvo na naših planinah

— to je naslov novi kmetijsko-gospodarski knjigi, ki so jo lansko leto spisali štirje naši odlični kmetijski strokovnjaki: dr. Fran Spiller-Muys, oblastni komisar za agrarne operacije; Josip Sušič, okrajni kmetijski referent; inženir Ivan Presel, planinski nadzornik, in Josip Pevec, državni mlekarški nadzornik.

Skrorna je naša kmetijska strokovna literatura, — skromna ne samo glede splošne učne snovi, ampak predvsem glede uvaževanja potreb in specijalnih ter specifičnih razmer naše ožje, slovenske domovine. Dobili pa smo v omenjeni knjigi delo, ki je edino te vrste v sodobni slovenski literaturi. S to knjigo je izpolnjena velika vrzel v našem strokovnem slovstvu. Pa tudi pri marsikateremu gospodarstvu na višku stoječemu narodu bi to delo vzbudilo pozornost. Kajti to ni enostavna učna knjiga, kakoršne smo bili do sedaj vajeni tudi v tuji strokovni literaturi, in ki je doktrinarno in šolsko-metodično razlagana snov — to je knjiga, ki nas ne uči suhoparno, kaj bi bilo treba ukreniti, ampak ki odkriva in preiskuje z mikroskopsko natančnostjo razloge naše kmetijsko-gospodarske krize in težkega našega gospodarskega položaja, in ki nas predvsem na podlagi naših domačih razmer navaja, tako bomo prišli tej krizi v okom in kako naj uporabljamo v danih okoliščinah novejšo gospodarske izkušnje. Nепrecenljiva vrednost knjige obstoja tudi v tem, da obdeluje vso strokovno snov iz ekonomskega stališča in ji je pri razmotrivanju raznih novodobnih gospodarskih vprašanj glavni princip: rentabiliteta (dobičkanost). Ne uči nas samo, kaj naj napravimo, da zvišamo naše dohodke v alpskih krajih Slovenije, ampak kako in s kakimi sredstvi je izvršiti vse zboljšave ter opisuje in proučuje kmetijski obrat iz edino pravih stališč — kot organsko celoto.

Na uvodnem mestu opisuje dr. Spiller-Muys razvoj planšarstva v posameznih državah Evrope in Azije ter specijelno v Jugoslaviji in Sloveniji. Zelo zanimivi so tozadevni podatki pred vsem z ozirom na posamezne kraje naše države.

Kmetijski referent Sušič razpravlja potem v prvem poglavju o stališču, ki ga zavzema planšarstvo v našem kmetijskem obratu, ter razmotri razmerje med planinskimi pašništvo in ožjim kmetijstvom. Nadalje razmotri o dobičkanosti pridelovanja žita in okopavin ter živinoreje. Zelo izčrpno opisuje potem pridelovanje krme v dolini in travništvo ter so to stvarni podatki splošne veljavnosti tudi za neplaninske kraje Slovenije. Posebno drago-

cene migljaje nam daje pisec osebito pri uporabi umetnih gnojil ter oskrbovanju travnikov (zatiranje mahu itd.) in nam tozadevno odkriva povsem nove vidike. Dalje govori pisatelj o produkciji paše na nizkih in visokih planinah, o oskrbovanju in gnojenju planin, o razmerju planine do gozda ter nam v posebnem daljšem poglavju predločuje obratovanje na planinah. Opisuje tudi nadzorstvo in pastirstvo na planinah, planinske staje in hleve ter navaja glavne vzroke nazadovanja planinskega kmetijskega gospodarstva. Kratko in jedrnat, a vseeno vsestransko popolno opisuje g. Sušič rejo govedi, svinj, ovac, koz, konj. Tudi v tem članku je posebno povdarjati izključno praktično stališče. Vse tozadevno razmotrivanje je priročno praktični miselnosti in potrebam slovenskega kmeta brez vse nepotrebne teoretične navlake. Snov je pisana v pravem pomenu besede: Iz prakse za prakso. Dragoceni so migljaji o zavarovanju, o vnovčenju in kupčiji živine ter o organizaciji pospeševalnega dela. Tudi ti podatki so splošno veljavni za neplaninske kraje Slovenije.

V četrtem poglavju opisuje ter pojasnjuje z mnogimi slikami in tehnično dovršenimi načrti g. inž. Presel vse planinske melioracije (zboljšava tal, potov, ograj, koče, hlevi, sirarne, vodnjaki itd.).

Naš obče znani mlekarški nadzornik g. Pevec nam v petem poglavju v svoji dovršeni obliki pove vse potrebno glede mlekarstva, maslarstva in sirarstva ter nam podaja posebno glede izgotavljanja kislega in sladkega sira izredno dobre migljaje, ki se nanašajo ne samo na Gorenjsko, ampak tudi na posebne razmere mariborske oblasti, ozioroma Štajerske, predvsem Savinjskih planin.

Šesto in zadnje poglavje je dr. Spiller-Muys posvetil planinski agrarni politiki in pravnemu delu planinskih pašnikov. To poglavje obdeluje izčrpno zakonodajno, ozioroma pravno stran zaščite planin, pašnih servitutov, izboljševanja in pospeševanja planšarstva ter povdarja smernice za bodoči razvoj planinskega prava.

Knjiga obsega 452 strani ter je opremljena s štirimi umetnostnimi prilogami, z 200 slikami in 17 načrti. Slike so vzete vse iz domačega in savinjskega ambijenta ter knjiga na prvi pogled vsled mnogih planinskih krajevnih slik, v katerih se zrcali vsa slikovita romantika naših Alp, napravi vtis krasnega planinsko-potopisnega dela. Vse slike so pojasnjene razen s slovenskim tudi s srbskim in francoskim tekstom ter je ob koncu knjige dodan kratek pregled snovi v srbskem in francoskem jeziku. Radi tega bo knjiga dobrodošla tudi našim južnim krajem, ki nimajo še enakega strokovnega dela. Knjiga je izšla pri kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani in se dobiva v vseh knjigar-nah. Cena znaša Din 120.— ter je z ozirom na finost papirja, obseg in število izvornih slik razmeroma nizka ter gotovo za 100% nižja v primeri s ceno enakega dela v nemščini ali francoščini.

Knjigo je smatrati kot enciklopedijo vsega našega planinskega kmetijstva v pravem pomenu besede. Neobhodno potreben vademekum je to delo za vsa naša kmetijsko-strokovna in bralna društva ter čitalnice v našem planinskem podeželju, za živinorejske in mlekarke zadruge, za vse šolske in župnijske knjižnice, pa tudi za vse interesirane posamezne kmetovalce. Težko pričakovana in vsled tega posebno dobrodošla bo knjiga razen na Gorenjskem tudi povsod v mariborski oblasti, zlasti v Mežiški dolini, v slovenjgraškem in gornjegraškem okraju, deloma pa tudi v Dravski dolini.

Toplo pa se priporoča to delo tudi z ozirom na izborni obdelavo travništva, živinoreje, mlekarstva in sirarstva tudi vsem kmetijskim, živinorejskim in mlekarškim organizacijam in posameznim interesentom v neplaninskih, nižinskih in dolinskih krajih Slovenije. Knjiga nam ne bode samo izboren gospodarski svetovalec in strokovni prijatelj, ampak bo tudi v okras vsaki naši domači knjižnici.

Fr. Wernig, kmet. ref.

Januš Gofec:

Zadnji ostanki ribičev na Slov. Štajerskem.

Lov na rake in na ribe je bil pred 50 leti še globoko ukoreninjen med našim priprostim kmetijskim narodom. Koliko mičnih in izvornih pripovedk je rodilo ribištvo. Rake je pobrala pred desetletji kuga, lov na ribe je prešel v roke gospode. Kmetijskih ribičev še dobiš danes le nekaj ob Pesnici, Savinji, Savi ter Sotli, a še ti so redki, ker so zakupniki ribjih lovišč imovitejši gospodje iz trgov in mest. Pristine ostanke nekoč tako lepega ribištva vidiš danes le še ob Savi in Savinji in to od Zidanega mosta do Zagorja. Že nad 60 let stare kmetijske korenine, katerih najljubša zabava ob prostem času je lov na solače ali sulce, kakor pravijo v onih krajih.

Solač je riba roparica, ki doseže težo nad 20 kg in se preživlja izključno z ribami. Ta riba je požrešna in vedno pripravljena, da se zažene v kerdelce manjših rib in jih pogoltne po več naenkrat. Sulce ima zelo okusno meso, lovijo ga pa pripusti ribiči ponajveč radi zabave ter zanimivosti, ki jih nudi ta lov. Solačev je največ v Savi in v spodnjem delu Savinje, se zadržujejo v tolmunih, kjer je valovje vsled padca preko skal najbolj deroče.

Lovijo solače s trnki in z ostmi. Na dva trnka obesijo vabo (takozvani »copf«) iz pet piškurjev, ki so med seboj zvezani. »Copf« pritrđijo na žico ter motvoz, ki je navit po več deset metrov nadolgo krog kolobarja, katerega pritrđijo na ribiško palico.

Vabo vrže ribič v valovje, kjer domneva plen, in začne navijati na kolobar vrvice. Vsed urnega navijanja začnejo na trnku pritrđeni piškurji skakati po vodi in je videti, kakor bi ta past bežala pred zasledovalcem. Ako je kje v bližini solač, se takoj zažene za mikavno nastavo in jo požre s trnki vred. Kakor hitro začuti vbovljaje jekla, se pa spusti v beg po valovju in mu je treba pustiti, da odviše motvoz na kolobarju za nekaj deset metrov. Ko se je umiril, ga ribič skuša počasi ter previdno potegniti k sebi z navijanjem motvoza. Ko žival zagleda svojega smrtnega sovražnika, se seveda zopet zažene v valovje in se umakne, kakor je dolg motvoz. Igra z odvijanjem in navijanjem motvoza traja tako dolgo, dokler se solač ne utruji toliko,

da se obrne vsled onemoglosti na hrbet in ga potegne ribič s posebnim kaveljem na suho. Mnogokrat se zgodi, da ima kak velik sulce toliko moči, da odtrga motvoz in po tednih pogine, če so mu obtičali trnki v trebuhu. Ako ni piškurjev (majhni jegulji slična riba), uporabljajo ribiči za vabo tudi manjše ribe in najrajši postrvi, ki so posebna slašica za to roparico.

Lov na sulca s trnkom je bolj novejšega izvora, še pred 30 leti so lovili savski ribiči solače izključno le z ostmi. Osti so jeklene vile, ki imajo pet sulce in to orodje je pritrđeno na leseni kolec. Drug je ob koncu preluknjan in skozi se napelje motvoz. Vrvice si pritrđijo ribiči na desnico in to radi tega, da mu riba po zabodljaju ne odkuri z vilami vred. Osti so na prvi pogled zelo nerodno — predzgodovinsko ribiško orodje in je treba dobrega oka, krepke roke in vaje, da zadeneš ribo, ki je včasih po par pedrov pod vodo. Z ostmi zasledujejo solače ob bregovih, ko se poganjajo krog skal za ribami.

Sem že omenil, da je največ solačev v spodnjem delu Savinje in v Savi od Zidanega mosta proti Zagorju. Nekako zbirališče teh rib roparic je ob takozvanem »kanalu« pri železniškem predoru pred Trbovljami.

Na desnem bregu Save nasproti predoru ugledaš starodavne razvaline, katerim pravijo rimska carinarnica. Ali je to zidovje res iz rimskih časov, ne vem, zelo staro mora biti, ker je iz samega majhnega kamenja in je malta kakor okamenela. Pri tej rimski carinarnici Sava močno pada preko skal in radi tega so zgradili bogzna kedaj tamkaj ob desnem bregu kanal. Kanal bo dolg dobrih 200 m, širok kakih 5 in globok 3 m. Na nekaterih mestih je uskan v živo skalo, zgrajen iz skrbno obsekanega kamenja, ki kljubuje valovom že nekaj stoletij. Najbrž bosta ona že razpadla carinarna in ta kanal iste starosti. Svoječas so vlačili po Savi barke, ki so bile obložene z raznim blagom. Ob trboveljskem predoru se vali Sava tako nevarno preko skalovja, da je bil promet z ladjami nemogoč in radi tega so zgradili kanal, po katerem so vlačili na čolnih, splavih in barkah razne tovore. Danes se poslužujejo tega kanala splavarji. Voda dere tudi po kanalu z veliko močjo, a pri lepem vremenu in čisti vodi je videti do dna.

Pred kanalom, v njem samem in ob koncu je največ solačev, ki prežijo požrešno na ribji plen.

Vsak dan se pojavlja skozi kanal bogzna kolikokrat ta-le igra: Naenkrat se zbere ob bregu deročega kanala cela procesija manjših ribic, ki skušajo z vsemi močmi ena za drugo po kanalu navzgor. Tem sledijo večje in najbolj zadaj se pehajo že precej velike. Pojav teh rib je gotov znak: solač je v neposredni bližini. Komaj so se uvrstile ribe ena za drugo, že se začne zaganjati med nje ter za njimi solač, ki jih požira kar na debelo. Ako je razgnal ropar ter reve, se zberejo ponovno in skušajo navzgor po prirojenem živalskem nagonu.

Ob kanalu ugledaš vsak dan ribiče, prave kmetijske stare korenine, ki so že davno videle Abrahama. Po cele ure zrejo nepremično v vodo. Ko se prikaže ribja procesija, zagrabi eden osti, drugi začne metati vabo na trnku, tretji zajema iz kanala manjše ribe s pomočjo ravšla itd. Ako se je obesil solač na trnek, ali ga je napehnil kateri na osti, potem je veselje ter tekanje, da spravijo plen na suho.

Opazoval sem dva nad 70 let stara ribiča, ki sta držala nepremično uprt pogled na eno točko v kanalu in to po celo predpoldne. Ko so mu začele šklebetati noge radi predolge stoji, je pokleknil, nato legel, a pogleda ni odmaknil, dokler mu ni obtičal na zaželjenem plenu.

Te preizkušene starine med ribiči ogledavajo vsebino savskih valov predpoldne ob desnem, popoldne ob levem bregu in to leto in dan, ko začne lovski čas na solače. Kanalski ribič pove z vso sigurnostjo: za to skalo je solač, je tako in tako dolg, ga je mogoče uloviti na trnek ali na osti itd.

Kakor vsi lovci znajo tudi kanalski ribiči povedati vse mogoče in nemogoče doživljaje s solači, povodnimi možji, strahovi itd. Je zanimivo poslušati možakarje, ki pripovedujejo z življenjem in tako prepričevalno, da jim končno verjame še tako neveren Tomaž.

Ako bo enkrat zagrnila majka zemlja pokliene kanalske ribiče, bodo z njimi izginiti zadnji priprosto kmetijski ribiški originali. Še nekaj let in tudi za solači v kanalu ob rimski carinarnici bodo stikali mestni gospodje, ki bodo poznali le trnek in ne več tisočletnih osti.